

schaakvereniging

promotie

jaargang 47-1

ZOETERMEER

CLUBBLAD VAN DE SCHAAKVERENIGING 'PROMOTIE'
Jaargang 47 No. 1, 20 oktober 1998 - Oplage 80 stuks

----- S.V. PROMOTIE -----

Clubgebouw: Wijkcentrum De Leyens 3419596
Van 't Hoffplein 1
Voorzitter: B van de Graaf, Prins Bernhardstraat 24, 3313582
Secretaris: D. Th. Brinkman, v. Boisotring 97, 3422005
Penning J.G. van der Ploeg, Belgielaan 157 3423551
meester: Penningmeester Promotie, Gironummer 2405362
[Jaarcontributie 1997/1998: senioren (20 t/m 64 jr) fl. 205;
juniores (16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) fl. 110;
studenten fl. 135; veteranen (65+) fl. 155; (bij meer aspiranten
uit een gezin reductie.)]
Wedstrijdleader intern:
E. Trommel, Ruimtebaan 319, 3416697
Wedstrijdleader extern:
G. Eggink, van Leeuwenstraat 136, Voorburg 070-3866538
Jeugdcommissie:
C. Schoon (voorzitter), Caan van Neck- 070-3999354
laan 191, Rijswijk
H. Meijering (intern comp.), Lissevaart 136, 3311976
M. van Staden (lessen), Moerbeigaarde 76, 3414509
J. Veldhuizen (toernooien), Vletkade 34, 3416170
H. Buiten, (extern. comp.), Slootdreef 14, 3316292
J. Vermeulen (jeugdclubblad)
Paul Scholtenrode 96 3219562
Algemeen adjunct:
M. Nepveu, Graaf Adolfstraat 36, 3169981
Redactie: M. Nepveu 3169981
J.W. Meijer 3413367
Ereleden: H. Breugem, L. Breugem, J. Hagoort, J. Kalkwijk, G. Swart.

----- INHOUD -----

1.- De interne competitie + Drie Innovaties	Eric Trommel
3.- De externe competitie: HSB +, KNSB -.	Gerhard Eggink
4.- Zaterdag-schaakdag: een impressie	Gerhard Eggink
6.- Van Praag naar Dresden	Willem Broekman
9.- Goed geslapen	Frits Hoorweg
11- Dresden 1998	Manuel Nepveu
16- Het snel- en doorgeefschakkampioenschap	Gerhard Eggink
17- Losse notities	Hans Meijer
19- De Zeven en het Paarden-Mysterie	Gerhard Eggink
20- Een opening die zelden gespeeld wordt	A.C. Prein
21- Hoe sterk is een wereldkampioen	Manuel Nepveu
26- Een luxe probleem	Chris Schoon
27- Kerst-Crypto	Henk Breugem
28- De KNSB ratinglijst van 12-9-1998	Willem Broekman
29- Ledenlijst Promotie	Dirk Brinkman

----- REDAKTIONEEL -----

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen,
Nieuw seizoen, nieuw leesvoer! Ik doe een willekeurige greep.
De wedstrijdlei(ij)der intern is het web opgegaan en doet U daarvan
kond. De wedstrijdlij(ei)der extern heeft U veel mede te delen en
niet alles is vrolijkheid troef.....
Prein gaat vervolgens naar Boedapest. Broekman, Hoorweg en Nepveu
schijnen iets met Dresden te hebben en onvolprezen Henk Breugem heeft
nu reeds zijn Kerstpuzzel aangeleverd. Waarom zou dat wel wezen?
De Redactie.

DE PROMOOT

Informatie Bulletin van de schaakclub Promotie

Denksport centrum 079-3419596

Issue: 1

Date: 17 October 1998

Innovatie 1: Competitiesysteem

We zijn weer een bijzonder seizoen begonnen. Vernieuwing alom. De competitie is gestart met een helderder puntensysteem. Na dit besluit van de vorige ledenvergadering heeft Gerhard zijn best gedaan en een fantastisch programma opgeleverd. De kinderziektes waren na een paar rondes verholpen en nu gaat het als een speer. Vanaf deze plaats vol lof voor de tijd die je erin gestoken hebt, Gerhard! Een zeer flexibel programma dat wellicht bredere bekendheid ook buiten de vereniging mag hebben. Alleen ontbreekt er nog een pakkende naam. Ik dacht zelf aan zoiets als "wie heb ik" of "waar is het punt". Of wat te denken van "Erepunt". (Zoals onlangs aan een medelid wegens externe verrichtingen toegekend). Kortom mogelijkheden te over voor promotie van Promotie.

Innovatie 2: Websels

Maar nu nog iets nieuws. Promotie is per 2 oktober "online" gegaan op het Web, cq. Internet dus. Het adres is <http://home.wxs.nl/~tromm009> Ook een zoek opdracht zal via bv. www.ilse.nl met promotie de pagina geven. Het aantal hits (dwz aantal raadplegingen van de pagingas) is hartverwarmend. Tot nu toe zo'n 50 per week gemiddeld. Zie daarvoor de laatste button (Xscount) onderaan in het linkse frame. Deze geeft een statistisch overzicht van het paginagebruik. Mochten sommige aanpassingen te traag verlopen heb enig geduld: het komt. Heeft u nog verder vragen of **copij!** etc. mail mij dan naar e.s.trommel@wxs.nl

Innovatie 3: Nieuwkomers

Na al dat technisch geneuzel nog iets nieuws: nieuwe leden. En die zijn er gelukkig weer gekomen. Ongekend, waar vele verenigingen een kwijnend bestaan hebben kent Promotie nog een stijging. Een verheugende ontwikkeling. Ik geef hierbij de namen van de nieuwelingen/ rentrees etc: Hr van de Werven, Erik Stokvis, Jan Grims, Michiel de Regt, en Jos Verhaegen. Welkom dus. De laatste twee komen over van de jeugdcompetitie. Dat is een welkome verfrissing. Het blijkt wel uit het navolgende dat er nieuw talent onder zit. Verder

veel genoeg en mocht er iets zijn meld het bij ondergetekende.

Interne competitie

Maar ook op de borden ging het weer ruig toe. Neem nu twee rondes of zo terug. Daar werd de schaker uit de vorige eeuw Mischa van Spronsen verbouwereerd achter het bord achtergelaten door Jan van Wijnen (zwart). Een Boedapester verdediging. 1.d4 Pf6, 2. c4 e5, 3. de5 Pg4, 4. Pf3 Pc6, 5.b3? Lb4+, 6. Ld2 De7, 7. Pc3 Pxe5, 8. Pd5? Pd3 mat. Gambiet uit 1889. Mischa kent dit nu ook...

Een soort gelijke behandeling viel een externe : Eckhart (w) ten deel tegenover Jan Blankespoor gespeeld op 29/9/1998 in Zoetermeer
1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Pf6 4.d4 exd4 5.0-0
Pxe4 6.Te1 d5 7.Ld5 Dxd5 8.Pc3
Da5 9.Pe4 Le6 10.Pg5 0-0-0 11.Pe6 fxe6
12.Te6 Ld6 13.Lg5 Te8 14.De2 Pe5
15.Pd4 Te6 16.Pe6 Te8 17.Pg7?? (beter
17.Ld2) 17...Pf3 0-1

Maar nu de laatste ronde: Het was een boeiend schouwspel. Jan Grims wint van Boerkamp en hoe! Met ieder nog een dame, toren en wat pionnen kon Harry niet blijven schaakgeven. En Grims had een pion op de 7e lijn voor promotie klaarstaan... Ook Henk Noordhoek had iets betere pionnen tegen Jan Stoop. Met ook nog ieder een toren in de laatste vijf minuten was het de vlag die besliste in het nadeel van Jan. Henk hoefde het voordeel niet verder uit te werken. Ook Yde van Deutekom gaat behoorlijk. Had hij nog in een vorige ronde weer van Otto gewonnen (net als even voor de vakantie) nu moest Rudi Matai een punt inleveren. Helaas heb ik de partij door eigen problemen tegen Eddo niet gezien.

Verdere mededelingen

- Als u dit clubblad ontvangt zal de tallentest worden gehouden. We zijn nog in het ongewisse wat dit is en hoe dit zal uitpakken...
- Senioren kunnen schaaklessen volgen bij Jaques Vermeulen. Schaaklessen/training: v.a. 13 okt. elke veertien dagen. Aanvang 18.35 - 19.30 uur. Kosten f 5,00 per keer.

AFZEGGEN tot maandag 22.00 uur!

Eric Trommel

Ranglijst na 6e ronde

Promotie, competitie 1998-1999, stand na ronde 6

groep 1 :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	J. Sibbing	58.00	552	15	B. Bannink	34.00	492
2	R. Blok	52.00	439	16	J. Koster	33.00	275
3	B. Ahlers	51.00	560	17	J. Grims	30.00	266
4	A. de Waal	50.50	565	18	J. Stoop	28.00	407
5	J. Blankespoor	47.00	506	19	H. Knops	26.00	336
6	J. Veldhuizen	45.00	511	20	D. Brinkman	26.00	141
7	H. Noordhoek	44.00	552	21	H. van der Wijk	25.50	505
8	V. Sewkaransingh	42.00	427	22	N. Veldhuizen	25.00	343
9	B. Ouwens	40.00	480				
10	H. de Jongh	39.00	545	23	M. Toxopeus	22.00	514
11	H. Tan	39.00	496	24	A. van de Peut	18.00	496
12	R. Minnema	39.00	489	25	R. Kunnen	15.50	430
13	M. Nepveu	38.00	463	26	H. Buiten	8.50	400
14	J. Mostert	38.00	359	27	H. Boerkamp	8.00	379

groep 2 :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	G. Eggink	40.50	363	14	B. van de Graaf	19.67	239
2	M. van Staden	33.83	354	15	H. Breuker	18.67	242
3	Y. van Deutekom	31.50	362	16	P. Cuijpers	18.33	293
4	R. Tan	30.00	332	17	M. van Spronsen	18.00	353
5	C. Veld	29.00	389	18	O. Berger	16.33	269
				19	E. Trommel	16.33	240
6	M. Wichhart	28.83	237	20	S. Muns	14.50	347
7	A. Ameling	28.00	364				
8	J. van den Berg	26.83	294	21	D. van Nies	14.00	185
9	J. van Wijnen	26.50	387	22	P. den Blaauwen	12.83	283
10	E. Hageman	25.50	336	23	W. Jutte	10.50	183
11	R. Matai	25.33	271	24	R. de Vries	10.33	306
12	P. Briggeman	23.33	277	25	S. Vloemans	8.17	228
13	F. Martens	19.83	224				

groep 3 :

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	M. van Staden sr.	24.00	226	11	H. Kuipers	12.00	128
2	M. de Regt	21.33	190	12	D. de Zwart	12.00	89
3	H. Pronk	20.00	219	13	A. Prein sr.	11.33	178
4	J. Verhagen	18.00	226	14	J. Vossepoel	11.33	147
5	C. Schoon	18.00	211	15	J. de Roo	9.33	91
				16	G. van der Burg	8.67	126
6	H. van Werven	16.00	194	17	E. Stokvis	8.00	192
7	J. Lipka	16.00	92	18	J. Kieven	6.67	118
8	H. Luitjes	13.33	169	19	L. van de Meeberg	6.00	189
9	H. Bragonje	13.33	150	20	J. van der Ploeg	4.00	177
10	H. Minnema	12.00	212				

De Externe competitie: HSB-teams winnen, KNSB-teams niet.

Het begin van de externe competitie dit jaar was een beetje chaotisch, een gevolg van mijn overname van de competitie van Frans, die het jaaaaaren fantastisch gedaan heeft (hoe kan ik hem doen vergeten?) en mijn gebrek aan tijd in juist die periode. Desalniettemin is de competitie voor bijna alle talen al weer begonnen. Het Eerste heeft twee nederlagen tegen twee sterke tegenstanders op zak en ondervindt dat de tweede klasse heel wat sterker is dan de derde klasse. Maar het zal allemaal wel goed komen want er komen heel wat zwakkere tegenstanders de komende wedstrijden naar Zoetermeer toe. Frits Hoorweg is vooralsnog topscorer met 2 uit 2. Het Tweede heeft 1 matchpunt uit 2 wedstrijden en dat hadden er heel wat meer kunnen zijn omdat de eerste wedstrijd een tussenstand van 3½-½ kende met enige veelbelovende partijen. Daarnaast ging de wedstrijd tegen Messemaker, de favoriet in deze klasse, slechts met 3-5 verloren. Topscoer is Mildo van Staden met 1½ uit 2. Het Derde ging prima van start door concurrent DD 4 met 5-3 te verslaan; ze hebben geen kans gehad. Ook het Vierde won van een DD-team, met 5-3 werd DD 5 naar huis gestuurd. Het Vijfde rekende simpel af met Rijswijk 4: het werd 6-2 en daarbij kwam de gedachte dat het team nog heel wat had laten liggen. Het Zesde begon ook al met een overwinning: Voorburg 1 werd met 4½-3½ aan de zegekar gebonden, mede omdat Chris Schoon zo goed was zijn beter staande partij remise te geven bij de stand van 4-3. Overigens krijgt hij daarvoor wel de winstpremie in de interne competitie uitgekeerd, matchpunten hebben natuurlijk absolute voorrang. Het Zevende, net gepromoveerd, verrichtte een Huzarenstukje door ook al een DD-team, DD 6, te verslaan met 4½-3½. Het Negende, een nieuw jeugdteam met vooral veel meisjes, won haar eerste wedstrijd tegen Bobby Fischer met 5½-2½. Het Achtste kwam nog niet in actie. Al met al een fantastisch begin! Het zal toch niet...? Net als een paar jaar geleden....? Dat kan toch niet...? Hieronder de voorlopige standen na een of twee ronden.

KNSB_klasse_2D	Ap	Mp	Bp
1. Venlo	2	4	11½
2. Vianen	2	3	9
3. PION Groesbeek	2	2	8
4. Apeldoorn	2	2	7½
5. HSG 2	1	2	6
6. ASV 2	1	2	4½
7. HSC	2	1	7
8. Promotie	2	0	5½
9. Veldhoven	2	0	5

KNSB_klasse_3 ^E	Ap	Mp	Bp
1. Messemaker 1847	2	4	12½
2. Hoensbroek ME	2	4	11½
3. Schaesberg	2	4	9
4. Soest	2	3	9½
5. DJC Stein	2	2	6½
6. De Raadsheer	2	2	6½
7. Promotie 2	2	1	7
8. Brunssum	2	0	7
9. Zeist	2	0	5½
10. Utrecht 3	2	0	5

HSB_klasse_1B	Ap	Mp	Bp
1. Vogelwijk 1	1	2	5
2. Promotie 3	1	2	5
3. Pomar 1	1	2	5
4. Haagse Toren 1	1	2	4½
5. Botwinnik 1	1	0	3½
6. SIO 1	1	0	3
7. DD 4	1	0	3
8. RHC 1	1	0	3

HSB_klasse_2C	Ap	Mp	Bp
1. Promotie 4	1	2	5
2. Centrum 2	1	2	4½
3. Collectief 2	1	2	4½
4. Haagse Toren 3	0	0	0
5. RHC 2	0	0	0
6. DCSV 1	1	0	3½
7. DD 5	1	0	3
8. RSC-Belgisch Park 3	1	0	3½

HSB_klasse_2A	Ap	Mp	Bp
1. RSC-Belgisch Park 2	1	2	7½
2. Promotie 5	1	0	6
3. Vogelwijk 2	0	0	0
4. Arena 1	0	0	0
5. Wassenaar 1	0	0	0
6. Corbulo 2	0	0	0
7. Rijswijk 4	1	0	2
8. Botwinnik 2	1	0	½

HSB_klasse_2D	Ap	Mp	Bp
1. Schaakmat 1	1	2	7
2. DSC 5	1	2	5½
3. SIO 2	1	2	5
4. Promotie 6	1	2	4½
5. Voorburg 1	1	0	3½
6. Pomar 2	1	0	3
7. Scheve Toren 2	1	0	2½
8. Paris 1	1	0	1

HSB_klasse_2B	Ap	Mp	Bp	HSB_klasse_4A	Ap	Mp	Bp
1.Schaakhuis 1	1	2	6½	1.Schaakhuis 2	1	2	8
2.Rijswijk 3	1	2	5	2.HSV 4	1	2	6
3.Promotie 7	1	2	4½	3.Promotie 9	1	2	5½
4.HSV 2	1	2	4½	4.Pomar 4	1	2	5
5.LSC 1	1	0	3½	5.Verburch 1	1	0	3
6.DD 6	1	0	3½	6.Bobby Fischer 1	1	0	2½
7.Ooievaar 3	1	0	3	7.Schaakmat 4	1	0	2
8.Schaakmat 2	1	0	1½	8.Corbulo 5	1	0	0

In navolging van wat op de extra jaarvergadering was beloofd heeft het bestuur besloten de puntentelling voor de externe teams te veranderen. In het kort komt het erop neer dat er voor de borden 3 t/m 6 niets verandert, maar de waardering voor de borden 1 en 2 is een punt omhoog gegaan, terwijl die voor de borden 7 en 8 1 punt omlaag is gegaan. Zodoende is er weer een overlap tussen de klassen. De nieuwe tabel ziet er als volgt uit (plak deze over die in de competitiegids heen!)

Klasse	Bord 1,2	Bord 3,4	Bord 5,6	Bord 7,8
2 ^e klasse KNSB	18	17	16	15
3 ^e klasse KNSB	16	15	14	13
Promotieklasse HSB	14	13	12	11
1 ^e klasse HSB	12	11	10	9
2 ^e klasse HSB	10	9	8	7
3 ^e klasse HSB	8	7	6	5
4 ^e klasse HSB	6	5	4	3

Daarnaast tellen de wedstrijden van het eerste en tweede voor de laatste ronde van de interne competitie niet mee, dit om eventuele belangenverstrengelingen te voorkomen (speler kan bij remise kampioen worden maar moet winnen omdat het team anders degradeert: hoe zou u reageren?).

Gerhard Eggink

Zaterdag-schaakdag. Een impressie over de zaterdagen 19 september en 10 oktober

Wakker geworden door de wekker om half negen, wat? Oh ja, het is zaterdag, het eerste en het tweede moeten schaken. Eerst even scheren, douchen, aankleden, ontbijten, krant lezen. Nog even Ben Ahlers bellen, die heb ik nog niet aan de lijn gehad: "Met Ben". "Ha, met Gerhard, je weet dat we straks om twaalf uur beginnen" "Ja, dat weet ik" "In het Wijkcentrum Meerzicht?" "Nee, dat wist ik niet" "Goed dat ik dan nog even bel" "OK, tot straks" "Tot straks". Mooi, ook weer geregeld. Om kwart over tien met de auto op weg gegaan naar Zoetermeer, Jan van der Ploeg opgehaald "Dag Jan" "Dag Gerhard" Samen rijden we verder naar het Denksportcentrum dat die dag was afgehuurd voor een creatieve middag, er werd volop gekleurd en geplakt en gesneden. "Mijn sleutel past niet" "Die van mij wel" "Mooi". Bepakt en bezakt met 20 borden, 23 klokken en 18 spellen sjouwen we het naar de auto. "Poeh poeh" "Zeg dat wel" In Meerzicht eerst de zaal bekijken "In welke zaal spelen we" "102, heren" "En waar is die dan?" "Daar de trap op" "Dit is wel een aardige zaal zeg" "Ja, zeker zo ruim als in De Leyens". En het gesjouw herhaalt zich: "Poeh poeh" "Zeg dat wel" Samen zetten we de stukken op van de zestien partijen die vandaag zullen worden gespeeld. "Goedemiddag, spelers van Arnhem" "Goedemiddag, wedstrijdleider uit Breda", "Goedemiddag, spelers van Soest" "Dag Ben, Frits, Jacques, Jan, Hans, Harry, Ronald, Henk, Joost, Mildo, Vikash, Harry, Manuel, Bernard en Henk, spelers van Promotie" "We gaan beginnen" "Het speeltempo is gewijzigd, past u op" "Willen de zwartspelers de klok indrukken?" "Dag Eugene, iets te laat, dus snel gaan zitten" "Allemaal koffie?" Ik sjouw wat uiteindelijk 31 koffie en 4 thee blijkt te zijn de zaal in om deze uit te delen. "Poeh poeh" "Zeg dat wel" Daarna is het lange tijd rust. Krantje lezen, jaarverslag HSB lezen, foto's bekijken "Je moet winnen, Vikash" Dan even pinnen en boodschappen doen, dat is er in de hektiek van vanmorgen niet van gekomen. "Wil je me even naar huis brengen" "Natuurlijk Jan" Even een ritje naar het Stadshart. "Bedankt he, Jan" Terug precies op tijd om Hans te zien winnen. "Gefeliciteerd Hans" 1-0 voor Promotie 2. Daarna winnen ook Vikash en Jan en speelt Mildo remise. 3½-½ voor Promotie 2. Dat kan niet meer mis. Eens bij het eerste kijken. Ai. Bernard verliest. Dat is een slecht voorteken. Gelukkig maakt Frits gelijk. "Gerhard, wil je me straks helpen in de tijdnoodd fase, want er

zijn zeker zes partijen met tijdnoodduels. Sommigen hebben nog geen 30 zetten gedaan". De tijdnooffase breekt aan. Ai, Henk verliest. Henk ook. En daar gaat Harry ook. Eugene moet remise geven. Jacques wint! Ben gaat ook tenonder "Zo, de tijdnooffase is voorbij. Even registreren" $3\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ bij Promotie 2-Soest, en $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ bij Promotie 1-ASG 2. "Ronald zal wel remise worden. Kan Manuel dit winnen? Kunnen Joost en Ton remise maken?" Ronald wordt remise, Promotie 2 heeft een matchpunt gemaakt hoewel er misschien wel meer in zat. "Goedemiddag Soestenaren, bedankt, tot ziens" Manuel wint makkelijk. Helaas verliezen Joost en Ton "Gefeliciteerd ASG met de overwinning met $3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ " Bah. "Waar gaan we eten jongens" "Bij de griek" "Welke?" "DE Griek, hier" "OK, maar wil iemand even helpen de stukken terug te brengen?" Manuel gaat mee. "Poeh poeh" "Zeg dat wel" In De Leyens alle deuren geopend, het spelmateriaal teruggebracht en terug naar Meerzicht. Daar zit men al aan de ouzo. "Wat bestellen we?" Iedereen bestelt voor zich iets lekkers. Eerst de uitslagen even doorbellen naar de bond. "Voor wie was de Bifteki?" Het gesprek aan tafel gaat over Clinton, Viagra, Schaken, Volgende tegenstanders, Oude mannen, Oude schakers, Accountants, Nieuwe banen, oude banen, lekker eten, Donner, DD en nog veel meer. "Wie wil de koffiekaart nog even zien" "Wie rekent er af" We delen de rekening door negen. "Nou tot dinsdag" "Tot dinsdag" Iedereen gaat zijns weegs. Ik keer terug naar Voorburg en zet Frits nog even thuis af. "Tot de volgende wedstrijd" Dan speelt het eerste tegen Venlo (in Venlo) en het tweede uit tegen Messemaker (in Gouda). Dan krijg je hele andere wedstrijdverslagen. Ik rijd naar huis, pak de boodschappen uit en zet mij aan het schrijven. "Poeh poeh" "Zeg dat wel". Voldaan naar bed. Dat was 19 september.

"Tring" Wat? Half negen? O ja. Zaterdag 10 oktober, de KNSB-tallen schaken weer. Eerst douchen, ontbijten. Nog even de persoonlijke uitslagen van Venlo in de eerste ronde uitprinten. Om half tien de deur uit, met de tram naar Den Haag CS. Het eerste verzamelt daar om 10 uur voor de treinreis van twee-en-een-half-uur naar Venlo. "Ha Bernard, Ton, Manuel, Frits, Jacques" "Ik heb voor de kaartjes gezorgd" "Maar ik heb er net een gekocht" "Dan brengen we er toch een terug" Doen we. "Ha Eugene, Vikash, Henk, hier zijn jullie kaartjes" "Maar ik heb er in Zoetermeer al een gekocht" "Dan brengen we er toch nog een terug" Doen we. "Nee, Hans gaat niet mee want die was niet lekker". "Nou dag, reis ze en succes in ver Venlo". Zo, die zijn weg. Nu eerst een boekenbon kopen voor een verjaardag vanavond. Zo, ook weer gebeurd. Met de tram weer naar huis, even zitten. Alles inpakken voor het tweede, heb ik alles? Krant, Competitiegids, Tijdschrift, Routebeschrijving. Om tien over elf weer het huis uit. Op naar het Denksportcentrum. "Ha Jan, Henk ("Hatsjoe"), Hans, Mildo, Ben, Henk, Ronald, Harry. Wat is er met je elleboog, Harry?" "Een ontsteking, die moet wat rust hebben". "Ik ga met mijn eigen auto, als ik klaar ben moet ik wat eerder weg" "OK, Mildo". We vertrekken richting Gouda. Een stuk dichterbij dan Venlo, maar ook het tweede krijgt de rest van de competitie nog verre reizen te verduren (Stein, Hoensbroek, Veldhoven). "Bij het tweede stoplicht na het Shell station linksaf" Er zijn twee Shell-stations. Gelukkig weten we de weg nog van vorig jaar (Messemaker-Promotie 1 werd toen 4-4). Goedemiddag, heren van Messemaker" "Ook goedemiddag, heren van Promotie, jullie zijn vroeg" Er ontstaat een gesprek over Promotie, verre reizen naar Limburg die nog op stapel staan, oude kennissen (Harry kent ook iedereen), Messemaker, de eerste wedstrijd (Messemaker won met $7\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$). We gaan beginnen. "Wil iedereen kijken of zijn GSM uit is?" De partijen beginnen. Ik verdiep me in mijn krant. "Eens even kijken naar de stand. Dat ziet er over het algemeen niet zo best uit. Wat onduidelijke stellingen, Jan is een dikke kwaliteit kwijtgeraakt. Ben gaat goed. Henk L is in een eindspel geraakt, Henk de J ("Hatsjoe") in een gecompliceerd middenspel met het loperpaar tegen een pion. Leuke partijen over het algemeen. Ai. Daar gaat Jan verloren. De score is geopend, 0-1. De krant maar weer gepakt. Henk L. is twee pionnen kwijt geraakt, dat zal wel niet goed meer gaan. Maar hij heeft nog wel een paard. "Gaaf niet goed he". Wat gaat het geweldig met Ben, hij overspeelt zijn tegenstander helemaal. b-lijn, g-lijn, zevende rij. He! Harry's tegenstander offert het halve bord, nu ook nog een toren, is dat wel goed? Harry durft niet te pakken en gaat spectaculair tenonder. Had hij die toren maar gepakt.... Analyses tonen een en ander aan. "Hoe zou het met het eerste zijn?" Krant uitgelezen, tijdschrift gepakt. Wat gebeurt er bij Henk de J? Zijn tegenstander vraagt aan zijn teamleider of hij remise mag aanbieden, maar teruggekomen bij zijn bord ziet hij nog net de matzet die Henk uitvoert! Hatsjoe! Hoera! 1-2. Even het tijdschrift gepakt. Oeps, wat gebeurt daar? Bens tegenstander offert een toren voor eeuwig schaak, het zal toch niet.... "Tring" Wat? "Tring" Wat? Waar? "Oeps, dat is mijn GSM" "Foei. Mildo". Ook Henk L. verliest. 1-3. Au, Hans gaat ook onderuit. 1-4. Dit gaat niet goed aflopen. Ha! Daar geeft Mildo's tegenstander in tijdnood een volle pion weg! Zou het dan toch nog? Na lang nadenken geeft Bens tegenstander op, het is net geen eeuwig schaak want de witte koning loopt eruit. Een verdiend punt: 2-4. Nu Ronald nog. "Moeilijk hoor". Zijn tegenstander staat beter, maar ziet het niet en wikkelt gezien de stand in de wedstrijd af naar remise. "Remise?" "OK". Ronald is een beetje tweeslachtig. Blij met remise, maar het team heeft verloren: $2\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$. "Gefeliciteerd, Messemaker". Hans, Jan, Ronald en Harry vertrekken naar huis. En toen zat Mildo moederziel alleen nog te schaken voor.. ja, waarvoor eigenlijk. Zijn tegenstander houdt ondanks tijdnood moedig stand en bij Mildo verzwakt de concentratie. Remise is het resultaat. 3-5. Helaas, maar het was geen afgang, er is goed

gespeeld. Nog even een handtekening zetten voor het formulier. "Tot ziens, Messemaker" We gaan terug naar Zoetermeer. Ben ("mooi op tijd thuis"), Henk ("ik moet toch weer vaker gaan schaken") en Henk ("Hatsjoe! ik duik gelijk mijn bed in") thuis afgezet en terug naar huis gereden. Geen zin om te koken, dus Chinees gehaald. Nog niets gehoord van het Eerste. Zouden ze nog spelen? TV gekeken. Nog geen bericht. Antwoordapparaat aangezet en naar de verjaardag gegaan. Gezellig. Ik kom laat thuis. Op mijn antwoordapparaat staat een berichtje. Manuel. "Ha, Gerhard. Hoe heeft het tweede het gedaan. Nou, het zal niet veel slechter zijn dan het eerste; wij zijn met 6-2 door de toekomstige kampioen gepaald. Frits Hoorweg heeft voor de helft van de punten gezorgd en remises waren er voor Noordhoek en De Waal. Hoei.". Tsja. Wat een succes! Wat een fiasco! Dan maar gaan slapen.

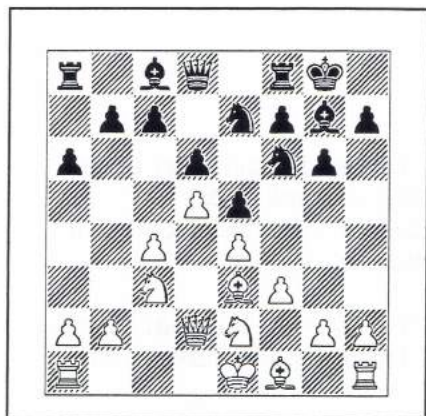
Gerhard Eggink

"In snelle solo doorgebroken kom ik met de bal aan de stick alleen voor de vijandelijke keeper te staan. Hij loopt uit, maar in zijn vertwijfeling struikelt hij en komt ten val, waardoor ik hem moeiteloos omspeel. Het doel ligt dan onverdedigd wijd open, een klein tikje is genoeg, maar een plotseling opkomende, onweerstaanbare opwelling doet mij de bal op de stick nemen en met een elegant boogje over het doel heen slaan. Een gebaar van vol eindige noblesse: zo kun je geen doelpunt willen maken." (Donner, 1980)

Van PRAAG naar DRESDEN

Een keer per jaar is er een "groot" open toernooi in Praag. Dit jaar startte het op 25 juni. Het is een typisch vakantie toernooi. De ronden begonnen op 16.00 uur zodat voldoende tijd over blijft om Praag te 'beleven'. Dit jaar deden ongeveer 130 spelers mee waaronder twee grootmeesters en acht meesters. Het toernooi was matig georganiseerd. De uitstraling was laag. Er werd gespeeld in de mensa van een van de faculteiten op papieren borden met stukken die ver afwijken van ons Staunton model. De dag voor de start van het toernooi werd een vlugger-toernooi georganiseerd waar ik aan meedeed. Zoals misschien bekend is, is het bier in Tsjechië uitgevonden. Pilsen (de Duitse benaming) of Plzen zoals de Tsjechen de stad noemen geeft een duidelijke verwijzing naar de 'pils-cultuur'. Niet onvermeld mag blijven Ceske Budojevice. Bekend om het merk Budvar of Budweiser. Rechtstreeks genoemd naar deze stad. Gestolen door de Amerikanen, maar dat is inmiddels rechtgezet. In Tsjechië komen dus twee "Budweizers" voor. De Tsjechische is veruit de beste. Een kleintje pils (male pivo, dit voor de toekomstige bezoeker) is hier 0,3 liter. De normale maat is een halve liter. Nu is de gemiddelde temperatuur hier hoger zodat de behoefte aan vocht (bier dus) ook veel groter is. Nu terug naar het blitz-toernooi. In Tsjechië worden deze toernooien vaak als biertoernooien gespeeld. De formule in Praag was simpel: 10 mark inschrijfgeld, daarvoor krijg je 9 dubbele ronden van 5 minuten, een goulash maaltijd, en viermaal bier, twee liter dus. De eerste prijs was een vat bier, gesponsord door de plaatselijke brouwer (Staropramen). Over de resultaten zal ik niet veel uitweiden, 9 punten uit 18, te lang niet geschaakt en te veel bier.

Dan Dresden. Dat noem ik nog eens spelen op niveau. Een slot uit de vorige eeuw. We speelden in de koningszaal. Grote spiegels aan de muur, beschilderde plafonds. Een terras aan de Elbe met een schitterend uitzicht. Ook hier ging het spelen niet vanzelf. Na een slechte start: 1,5 uit 5 was de eindsprint nog redelijk: 3 uit 4. De absolute sterren van het toernooi waren Wolfgang Uhlmann en Elisabeth Pätz. Uhlmann omdat dit de plaatselijke favoriet was. Hij won het toernooi ondanks de aanwezigheid van Oleg Romanischin en Henk Noordhoek. Elisabeth Pätz deed mee in een landenwedstrijd voor dames tussen Engeland - Duitsland, die op hetzelfde moment werd gespeeld. Zij is inmiddels 13. Zoals u weet heeft Bernard iets met haar. Twee jaar geleden maakte hij haar aan het huilen na vanuit een verloren opening alsnog te winnen. Ik geef u twee partijen. Eerst een partij van mijzelf. Belangrijk, de achtste partij. Hiermee kon ik op 4,5 punt komen met de kans om in de laatste ronde alsnog het toernooi succesvol af te sluiten. Verder een partij van Uhlmann waarin hij zijn tegenstander Chekhov op een aardige manier beet nam. Tussendoor nog een hommage aan de paarden van Henk Luitjes.

W. Broekman - Thomas Hentzgen

1. d4 Pf6 2. c4 d6 3. Pc3 g6 4. e4 Lg7 5. f3 0-0 6. Le3 Pc6 7. Dd2 e5 8. Pge2 a6 9. d5 Pe7

En cruciale stelling. Ik wist het hier niet meer. Ik had tot nu toe niet veel goede ervaring met g2-g4. Toch wordt dat het meest gespeeld in deze positie. Ik speelde het voorzichtig (zie het diagram links).

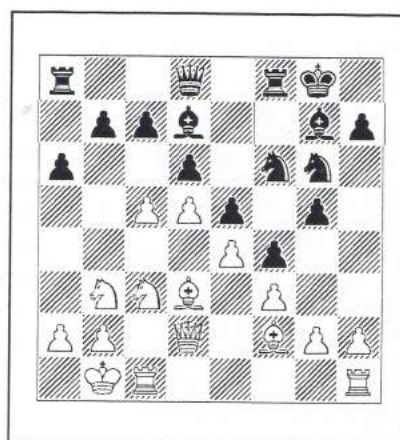
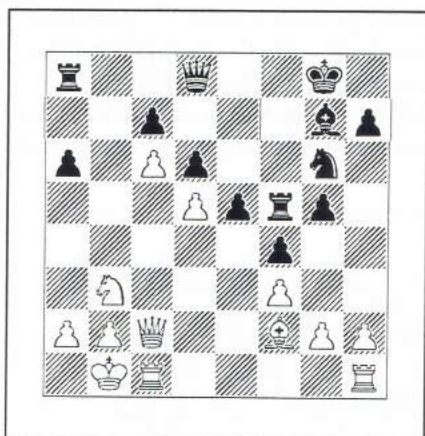
10. Pc1 Pe8 11. Ld3 f5 12. Pb3 Pf6 13. 0-0-0 f4 14. Lf2 g5 15. c5 Ld7 16. Kb1 Pg6 17. Tc1

Tot nu toe door beide spelers heel thematisch gespeeld met opstoot van de pionnen op weg naar de basis van de keten van de tegenstander; d6 en f3. Hij maakt nu echter een foutje. De diagonaal a2-g8 maakt de volgende combinatie mogelijk die mij een sterk veld in het centrum geeft.

(Zie diagram rechts.) 17. Tf7? 18. c6! bxc6 19. dxc6 Le6

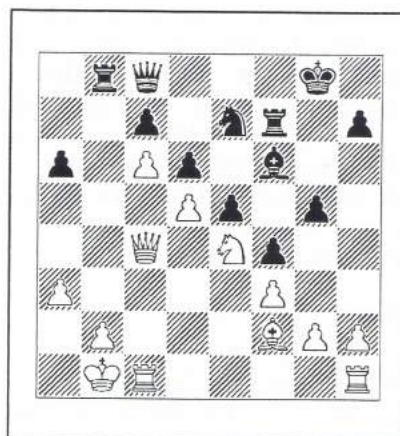
20. Pd5 Pxd5 21. exd5 Lf5 22. Lxf5 Txf5 23. Dc2

Mijn tegenstander laat mij het centrum. Ik denk dat het pion-offer e5-e4 beter is. De lange diagonaal van zwart komt dan open. Nu blijft hij met een slechte loper zitten. Mijn paard dat op e4 komt, domineert de slechte zwarte loper. (zie diagram hieronder lees verder onder het diagram rechts.)

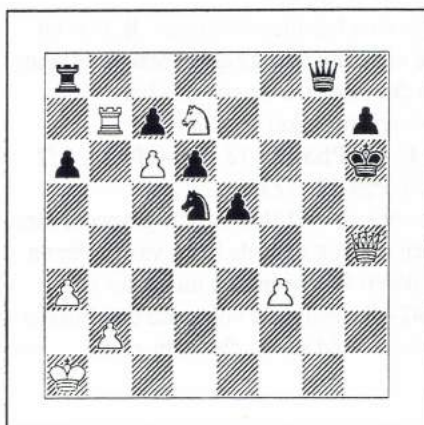

23. Tf7? 24. Pd2 Pe7 25. Dc4 Tb8 26. Pe4 Tb5 27. Pc3 Tb8 28. a3 Dc8 29. Pe4 Lf6

(zie diagram hieronder; lees verder in de andere kolom.)

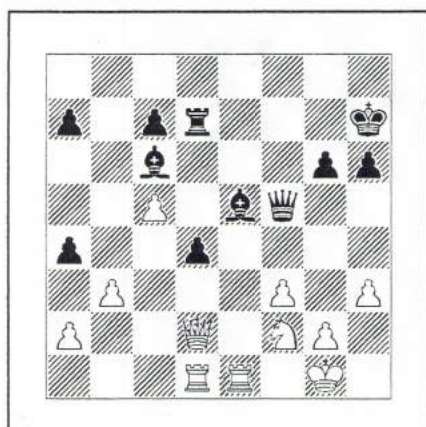

Ik ga nu knoeien. De stelling is uitstekend voor wit. De zwarte loper moet echter op het bord en slecht blijven.
30. h4 gxh4 31. Lxh4 Lxh4 32. Txh4 Pf5 33. Th5 Pg3 34. Tg5+ Tg7 35. Pf6+ Kf7 36. Txg7+ Kxg7 37. Pd7 Ta8 38. Tc3 Op weg naar b7. 38. Pf5 39. Tb3 Pe3 40. De4 Dg8 Eigenlijk even niet gezien. Toch maar doorzetten 41. Tb7 Pxd5 42. Ka1 Kh6 43. g4 fxg3ep 44. Dh4+ Kg6 45. Dxc3+ Kf5 46. Dh3+ Kg6 47. Dg4+ Kh6 48. Dh4+

Even een stelling waard. (Zie het diagram links). Let op het potentiële mat op f6. Dat zat er ook op de vierenveertigste zet enigszins in. Indien zwart Kg6 speelt wint wit door de volgende zettenreeks : Tb3-f4-Tg3

Kg7 49. Txc7! Kh8 50. Tb7 Dg1+ 51. Ka2 Dd1 52. Pf6 Pc3+ 53. bxc3 De2+ 54. Tb2 en opgegeven door zwart

Zoals jullie weten is Henk Luitjes de paarden-specialist bij uitstek van onze vereniging. Dat gaat zover dat hij bij voorkeur als dat enigszins mogelijk is al aan het begin van de partij zijn lopers tegen de paarden van de tegenstander probeert te ruilen. Hij geeft ook graag een toren voor een paard. De volgende stelling (zie links hiernaast) is ter ere van hem en zijn uitstekende resultaat is Dresden. Het is afkomstig uit een partij Murzin-Paschall (1977). De opgave is wit speelt en wint. De oplossing vindt u aan het einde van dit artikel.

W. Uhlmann - V. Chekhov

1. Pf3 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 Lg7 4. e4 d6
5. d4 0-0 6. Le2 e5 7. 0-0 Pc6 8. dxe5
dxe5 9. Lg5 Dxd1 10. Tfxd1 Lg4 11. Td3
Lxf3 12. Lxf3 Pd4 13. Pd5 Pxd5 14. cxd5
f5 15. Le3 Tae8 16. Kf1 Pc2 17. Tad1
Pxe3+ 18. Txe3 Lh6 19. Ta3 Tf6 20. exf5
e4 21. Te1 gxf5 22. Txa7 Tb6 23. b3 Ld2
De cruciale stelling. Td2 lijkt beter.
24. Td1? exf3 25. Txd2

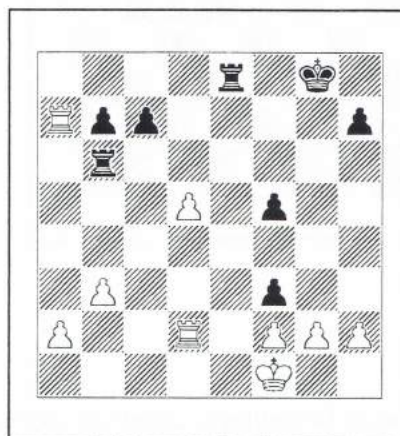
Een stelling waard (zie het diagram rechts).
Zwart speelt en wint in een zet.

25. ... **Te1+!** en wit geeft op.

Willem Broekman

Oplossing : 'De paarden van Henk Luitjes':

33. Txe5, Dxe5 34. Dxb6+ Een elegant zet. 34. Kxb6 35. Pg4+, Kg7 36 Pxe5 en er hangen twee figuren.

GOED GESLAPEN/ *Frits Hoorweg*

Voor het begrip van menigeen kan ik goed schaken, maar alles is betrekkelijk. Ingewijden beschouwen mij waarschijnlijk als niet meer dan een redelijke speler. Tenminste als ze enigszins op leeftijd zijn. Jongeren kennen me natuurlijk niet eens. Met uitzondering dan van de jeugdspeler die ik laatst te grazen heb genomen. Bij die gelegenheid moest ik weer denken aan Fedde van Santen, een lang geleden overleden schaakvriend. Voor een teamwedstrijd stonden we eens samen onze tegenstanders te bekijken, die aan het andere eind van de zaal ons stonden te beloeren..

"Ik hoop dat ik tegen dat jonkie mag," zei Fedde ineens. "Je ziet hem denken: die ouwe lul pak ik wel. Hij zal niet weten wat hem overkomt, als ik hem naar de strot vlieg met een van mijn ouderwetse gambieten." Niet schakers staan vaak verstoeld van de agressieve taal die schakers onderling bezigen. Ze snappen de emoties niet die loskomen bij overigens keurige lieden, omdat ze denken dat schaken *een spelletje* is.

Er is een tijd geweest waarin ik de illusie had, dat er als schaker een grote toekomst voor me was weggelegd. Vijf en dertig jaar geleden was dat ongeveer. Thuis zat ik uren achter het bord naar de stukken te turen. Bij de Koninklijke Bibliotheek leende ik een boek van Nimzowitch, omdat ik ergens had gelezen dat het aangeprezen werd door Petrosjan. Op dinsdagavonden speelde ik heroïsche partijen bij een club die Moerwijk heette. Moerwijk is de naam van de naoorlogse wijk van Den Haag waar ik van m'n derde tot m'n zeventiende heb gewoond. In die tijd was Moerwijk een van de betere clubs van het land. De geboortegolf zorgde namelijk enige tijd voor een ruime aanvoer van jong talent. Wie daar wilde uitblinken, moest wel z'n best doen.

Als je tot een uur of 12 's-nachts met overgave hebt zitten schaken, valt het niet mee om in slaap te geraken. Dat staat, tot op zekere hoogte, los van het resultaat dat je hebt geboekt. Er is vast een biologische verklaring voor. Je hersencellen zijn overactief geworden of er giert teveel adrenaline door je aderen. De inspanning die een schaakpartij vergt is enorm en nergens mee te vergelijken. Voor de toevallige bezoeker van een speelzaal is dat misschien moeilijk te geloven. De meeste spelers lopen, wanneer ze niet aan zet zijn, wat rond en kijken bij de andere partijen. Maar ik kan u verzekeren dat het grootste deel van hun grijze massa steeds bezig blijft met de eigen partij. Een klasgenoot uit die tijd, die ik nog wel eens ontmoet, mag graag verhalen ophalen over mijn lichamelijke en geestelijke toestand op woensdagochtenden.

"Je zag eruit als de dood van Pierlala. Voor de middag zat je meestal met open ogen te slapen. Een leraar die je iets vroeg werd niet eens opgemerkt. Verhoef heeft je er twee keer uitgestuurd om die reden."

Hij zal ongetwijfeld gelijk hebben, maar van dat wegsturen kan ik mij niets herinneren. Ook die naam Verhoef zegt me eigenlijk niks meer. Terwijl ik de zaal waar geschaakt werd nog kan uittekenen. Het kost me geen moeite zo tien tegenstanders uit die tijd te noemen. Zelfs enkele partijen die ik speelde staan me nog levendig voor de geest.

De ene keer was in slaap geraken nog moeilijker dan de andere. Want als ik stom verloren had, kon ik bijna helemaal niet slapen. Dan lag, om met J.H. Donner te spreken, mijn wereldbeeld in duigen. Het meesterschap leek voorgoed achter de horizon te verdwijnen. Ik kon er niets van! Na een aantal van die klappen heb ik een realistischer wereldbeeld aangeschaft. Een topspeler zou ik niet worden; ik zou vrede moeten hebben met spelen voor de aardigheid. Slapen direct na afloop van een zware partij bleef moeilijk, maar halve nachten wakker liggen om een verloren partij was er niet meer bij. In plaats daarvan kwam een veel merkwaardiger verschijnsel: het

wakker liggen na een partij die je gewonnen hebt. En niet alleen als die partij 's-avonds pas laat wordt beeindigd.

Soms speelt zelfs een eenvoudige amateur een echte mooie partij, eentje waarin -bij wijze van spreken- het meesterniveau wordt benaderd. Dat gebeurt mij dus ook een of twee maal in een jaar. En het merkwaardige is nu, dat het mij na zo'n partij erg veel moeite kost om de slaap te vatten. Niet de teleurstelling over wat mislukte, maar de opwindende over wat wel lukte, houdt me nu uit mijn slaap. De verklaring moet, denk ik, wederom in dat wereldbeeld worden gezocht. Op dergelijke momenten vraag ik mij af of ik misschien toch een echte goede speler ben.

"Wordt het niet hoog tijd dat je alle schepen achter je verbrandt en de wijde wereld intrekt met een schaakspel onder de arm?" vraagt mijn andere ik steeds weer.

"Praat toch geen onzin," zeg ik dan zelf. Deze boeiende conversatie houdt me uren bezig. Tot op heden heb ikzelf voet bij stuk gehouden.

Van de zomer ben ik met vrienden naar Dresden geweest, om mee te doen aan een toernooi. Het was jaren geleden dat ik dat had gedaan en het is mij buitengewoon goed bevallen. Ik heb meer partijen gewonnen dan verloren en er waren enkele partijen bij die lang niet slecht waren. Kort na afloop van die partijen had ik zelfs even het idee dat ze wel niveau hadden. Toch heb ik uitstekend geslapen tijdens het toernooi, terwijl ons pension aan een drukke straat stond, waarover met enige regelmaat een tram voorbij piepte. Daaruit mag blijken hoe goed het is om met vrienden naar zo'n toernooi te gaan.

Bij de avondmaaltijd werden de door het gezelschap gespeelde partijen doorgenomen. Eigenlijk waren dat een soort therapeutische sessies. De verliezers werd een hart onder de riem gestoken. "Toch wel aardig gespeeld, Manuel, misschien dat het morgen wel lukt," zeiden wij bij voorbeeld in koor, nadat de betrokkene, met een gezicht waarvan de zelfhaat nog was af te scheppen, zijn partij had laten zien. En het zal u misschien verbazen, maar dat hielp. Langzaam ontspande het verkrampde gezicht van Manuel zich, tot het weer de gebruikelijke, vredige uitdrukking droeg. De meeste energie ging echter zitten in het bespreken van de winstpartijen. Met vereende krachten werd de prestatie van de winnaar tot de grond toe afgekraakt.

"Nou jij mocht vandaag weer niet klagen, kijken hoe het morgen gaat," was meestal de conclusie. Zo is het gekomen dat steeds voor ik naar bed ging, mijn wereldbeeld weer geheel het oude was.

18-9-'98/sgg

DRESDEN 1998.**door Manuel Nepveu**

De bovenstaande titel deugt niet, dat is duidelijk.

Wie op school goed heeft opgelet weet dat het is: Dresden 1945.

Het was Carnavalsavond. Er zal niet veel te vieren zijn geweest in de onderscheidene landen van Europa, maar het wás Carnavalsavond.

Bommenwerpers van Geallieerde snit vlogen over het Rijk van de Duivel. Vanuit grofweg westelijke richting vlogen zij naar het oosten. Ditmaal wierpen zij de gebruikelijke feestverlichting niet af boven Keulen, Hamburg en het Ruhrgebied. Kilometers hoog vlogen zij ditmaal over deze steden, met een donker, monotoon geluid. De Duitse bevolking wist uit lange ervaring hoe er op dit geluid gereageerd moest worden, maar de bewoners van de steden in het Ruhrgebied gingen ditmaal voor nop de schuilkelders in. Dit keer waren zij nu eens niet aan de beurt.

Dresden wordt in 1216 voor de eerste maal in officiële stukken genoemd. Als August de Sterke koning der Saksen wordt in 1694, begint een periode van grote bloei voor de stad, een bloei die vooral bouwkundig zichtbaar wordt. Zwinger, Frauenkirche, Matthäuskirche, de Brühlse Terrassen, en de Hofkirche ontstaan alle in de eerste helft van de achttiende eeuw. In de negentiende eeuw komen het Hoftheater, de Gemäldegalerie en "Das blaue Wunder", een monumentale ijzeren brug over de Elbe, er nog eens bij. Dresden wordt trots omschreven als "Florence aan de Elbe".

Het is Carnavalsavond en er bevinden zich 1,1 miljoen mensen binnen Dresden. Dat zijn oorspronkelijke inwoners en lieden uit het oosten, die voor de oprukkende Russen uit gevlucht zijn. Het Derde Rijk gaat geen Duizend jaren duren. Ook krijgsgevangenen bevinden zich hier. Mijn latere schoonvader bijvoorbeeld, geïnterneerd in Hohenstein, enkele tientallen kilometers ten oosten van Dresden, bevindt zich in de stad. Hij moet als Manusje van Alles in een ziekenhuis werken.

Even na 22.00 uur vallen de eerste bommen op de stad. Vele honderden ijzeren vogels laten hun explosieve drollen gedurende een half uur vallen. Het centrum van de stad is het doelwit.

Op dit moment is het uiterst onzeker of mijn schoonvader wel mijn schoonvader zal worden.

Na deze eerste aanval volgt in dezelfde nacht nog een tweede en binnen twaalf uur een derde. Achtentwintig vierkante kilometer Dresden is dan een rokende en stinkende puinhoop geworden.

De schattingen over het dodenaantal lopen uiteen, zijn politiek beladen en dus onbetrouwbaar. Het is waarachtig niet ondenkbaar dat Hiroshima in de eerste dagen na De Bom minder doden telde dan Dresden.

Mijn schoonvader is mijn schoonvader geworden. Ik heb één enkele maal, schroomvallig, met hem over het bombardement gesproken. Dat gesprek duurde slechts enkele minuten.

Hoezo dan de titel "Dresden 1998" ?

Sinds de negentiger jaren van de vorige eeuw werd er elk jaar een schaaktoernooi in Dresden gehouden, de oorlogsjaren niet meegerekend.

Nu was het moment gekomen dat zes Promotianen het negen-rondige "Dresdner Open" gingen bezoeken. Zes Promotianen en een ex-Promotiaan. Of toch ..... zeven Promotianen ?

Medio juli togen zij naar Dresden. Willem Broekman, Bernhard Bannink, Henk Noordhoek, Henk Luitjes, Gerhard Eggink, Frits Hoorweg en ondergetekende. Frits Hoorweg ? Maar was die niet overgelopen naar DD ? Was die niet in dienst van de vijand ? Spoelde men bij Promotie de mond niet wanneer men zijn naam per ongeluk noemde ? Wilde men die er wel bij hebben ?

Ja lezer, ja. En dat schreeuwt natuurlijk om een verklaring.

Zijn opmerkelijke verhuizing naar des Graven Hage had hem eigenlijk automatisch in de armen van het eerbiedwaardige DD gedreven en hij was voor hun tweede achttal uitgekomen en met hen gedegradeerd. Maar in zijn hart was het knagen hoorbaar. Via via hadden sommige Promotianen dit vernomen.

Hadden de Goden er misschien voor gezorgd dat de wedstrijd DD 2 - Promotie 1 was geëindigd in 3½-4½ in plaats van het meer voor de hand liggende 4½-3½ ?

Waren het misschien de Goden geweest, die de oude Mulder met blindheid geslagen toen hij tegen de verschrikkelijke Ahlers remise op een voor DD hoogst ongelukkig moment uit de weg ging ?

Het zat Hoorweg niet lekker. Maar daar ging op zekere dag de telefoon.

Wedstrijdleader extern van Promotie aan de lijn, Eggink. De Eggink.

Of hij, Hoorweg, zou willen overwegen een plaats op Promoties Vlaggeschip te aanvaarden, het vlaggeschip dat naar hoger sferen was gepromoveerd. Hoorweg zag

nu helder in, dat dit gebaar van verzoening het werk der Goden was en ook dat weigeren niet mogelijk zou zijn zonder groot onheil over zichzelf af te roepen. Hij werd vervolgens uitgenodigd, nee gesommeerd om mee te gaan naar Dresden. Dat zou een mooie voorbereiding zijn op de Knsb-competitie. Vluchten kon niet meer.

Het toernooi werd gespeeld in meer dan stijlvolle omgeving.

Schloss Albrechtsberg, in het midden van de negentiende eeuw gebouwd voor een Saksische prins die onder zijn stand gehuwd was en van het hof verbannen, was goed onderhouden en weerspiegelde (letterlijk!) de grandeur van een voorbije tijd. Schilderachtig ligt het aan de Elbe en ver uit het centrum van de stad. Dat verklaart dat het op de Carnavalsavond van 1945 niet ten gronde gegaan is. Voorts heeft het feit dat dit slot als Pionierspaleis dienst deed in de DDR-tijd het overal elders in Dresden zichtbare verval buiten de deur gehouden.

Wandelingen in de wijk waar het zevental kwartier had opgeslagen toonden riant villa's, die grote rijkdom van de bewoners zouden doen vermoeden, maar die decennia-lang niet waren onderhouden. In opvallend veel gebouwen hadden wind en regen vrij spel en niemand scheen daar wat aan te doen of zich daaraan te storen. In het centrum van de stad had architectonisch de DDR-stijl toegeslagen. Waar ooit Dresden zijn glorie aan bezoekers had getoond stonden nu kolossen die gebouwd waren voor de socialistische, de proletarische mens.

De bewindvoerders in de DDR moeten een lage dunk van dit wezen gehad hebben.

Naast deze historisch leerzame activiteiten was er natuurlijk meer.

Frits Hoorweg kleedde zich in de hete dagen van Dresden op z'n zomers en zette een petje met een klep op, teneinde zijn bepaald niet door haar overwoekerde schedel tegen de Zon te beschermen. Verder jengelde hij in de eerste dagen voortdurend, dat hij naar het nabijgelegen Karl May-museum wilde. Hierdoor kwam hij nadrukkelijk over als iemand die wij van onze moeder op vakantie moesten meenemen. Ik hoop nu maar dat de overige toernooigangers niet dezelfde gedachte in hun schedel hebben voelen opkomen.

Bannink stond op het punt een neefje of nichtje erbij te krijgen. Hij ging in het centrum meteen op zoek naar een klok. Wij vonden dat hij ietwat op de zaken vooruitliep, totdat we begrepen dat hij *niet* op zoek was naar een *schaakklok*. Hoe zou het toch komen dat wij hem zo verkeerd hadden begrepen ?

Broekman had in de begindagen veel weg van een motorisch gestoorde. Bij een Griek gooide hij in een kwartier tijd drie glazen aan gruzelementen en hij beschadigde later zijn Tsjechische auto middels een verdekt opgestelde vuilnisbak. Toch kon hem niet worden verweten dat hij veel zoop.

Noordhoek viel op door steevast iets anders te willen dan de rest, zeker op culinair gebied. Toch vertoonde hij ook geciviliseerde trekjes, waardoor Broekman hem op een onbewaakt ogenblik omschreef als de ideale schoonzoon. Het *is* een gezichtspunt.

Luitjes is Luitjes. Je bestelt gewoon bier en dan heb je absoluut geen last van hem. Een keer klaagde hij erover dat de rondes pas om een uur begonnen, zodat hij nogal lang moest wachten op het Grote Hijsen. Maar hij kan gelukkig goed tegen alcohol. Eggink keek het allemaal rustig aan en genoot zicht- en hoorbaar van de fraaie stijlbloempjes van Bannink. Tijdens de analyses liet hij zich de kritiek gewillig aanleunen. Volgende keer beter, moet hij gedacht hebben.

En het werkte.

Nepveu vond verscheidene methoden uit om wespen, die in groten getale aanwezig waren, uit te roeien. Hij sloeg dood met de hand, verdronk in de cola, sloot op in bierglazen en vergaste vervolgens met sigarenrook.

De wespen dolven het onderspit, stuk voor stuk. Hij mat zelfs het IQ van een intelligent-ogend exemplaar ("Zou ie erachter komen hoe hij kan ontsnappen?" Yes!) Tot hij één keer niets kwaads deed en een wesp hem prompt prikte.

De Dresden-gangers hadden ieder hun doelstellingen op schaakgebied.

Bannink, Broekman en Noordhoek -allen Internationale Elohouders- wilden "alleen maar" zo goed mogelijk spelen en af en toe een groot schaker tegenover zich treffen. Aangezien in dit toernooi "Zwitsers op rating" werd ingedeeld, stond vrijwel vast dat zij in een behoorlijk aantal partijen tegen ratinglozen zouden worden ingedeeld.

Punten zouden ze wel halen, maar tegen wie ....

Luitjes en Nepveu hadden met dit toernooi de kans een Internationale Elo te verwerven, maar moesten dan wel goed presteren teneinde voldoende Elo-dragers op hun pad te vinden. Eggink keek het allemaal zo eens aan en had zich voorgenomen om niet weer als het lelijke eendje te fungeren, zoals hij dat een jaar eerder had gedaan in Hongarije.

Hoorweg had er niet zo over nagedacht wat hij wilde. Nou ja, goed schaken natuurlijk.

Wat kwam er terecht van deze wensen?

Bannink vond de Grote Meesters Lalic en Tsjechov op zijn pad. Mogelijk stond hij tegen hen op zeker moment niet slechter. Zeker was dat hij het onderspit delven moest tegen hen. Ik weet niet of hij met de uiteindelijk behaalde 5½ punt zo happy was.

Hoorweg had geen rating, geen Internationale en geen Duitse en werd als ratingloos knuppeltje ingedeeld, "naar boven" dus. Het knuppeltje paalde menig sterke tegenstander, Fide-meester of anderzins. Verder werd hij ook ingedeeld tegen

Noordhoek, die het onvermijdelijke gelaten accepteerde. Met de behaalde $5\frac{1}{2}$ punt zal Hoorweg niet ontevreden zijn geweest: hij had overtuigend acte de presence gegeven in een sterk veld. Een tpr van ergens tussen de 2250 en 2300 is zijn deel geworden.

Noordhoek werd al vroeg in het toernooi ingedeeld tegen de latere winnaar, de vreselijke Uhlmann. Door Broekman en schrijver dezes lange jaren intensief getraind, dorst hij 1 e4 te spelen tegen 's werelds grootste kenner van het Frans en inderdaad ..... hij kreeg waar hij om vroeg.

Na de partij hebben wij hem met vereende krachten naar de auto moeten dragen, terwijl hij onsamenhangende klanken uitstiet.

In de voorlaatste ronde verbaasde hij vriend en vijand: hij hield -zeer sterk van eigen gelijk overtuigd- een viertoreneindspel met twee minusboeren remise. Niemand van de anderen had nog brood in dit eindspel gezien. Was hij met $4\frac{1}{2}$ punt tevreden? Met zijn vertoonde spel was hij dat in elk geval niet.

Broekman was een geval apart. Boven hebben we dat eigenlijk al subtiel aangeduid. Erger was dat hij in de begindagen schaakcommentaar gaf waaruit bleek dat hij behoorlijk schaakblind was. Later ging het iets beter met hem, maar toen had hij al tegen Eggink geremiseerd en tegen Luitjes verloren. Hij haalde $4\frac{1}{2}$ punt, maar was over het vertoonde spel uiterst ontevreden.

Eggink leek zijn reeds eerder aangestipte rol van lelijk eendje te gaan prolongeren, maar na een score van $1\frac{1}{2}$ uit 6 pepte hij zich op en behaalde alsnog $4\frac{1}{2}$ punt. Ik geloof dat hij niet ontevreden was.

Luitjes schaakte met frisse (en gedeeltelijk gespeelde?) onbekommerdheid, versloeg enkele Elo-houders en hield met een paard aan zijn zijde het een en ander tegen dezulken remise. Met 4 punten (3 uit 7 tegen Elo-houders) heeft hij samen met het resultaat van vorig jaar een Internationale Elo bijelkaar gespeeld. Luitjes is tevreden. Nepveu schaakte eveneens 4 punten en een Internationale Elo bijelkaar. Na vijf ronden had hij Broekman, die toen drie remises had, voor de remise-koning van het toernooi uitgemaakt. Na deze fijne opmerking speelde Broekman geen enkele remise meer; hijzelf daarentegen speelde er in totaal zes! In verdedigend opzicht stond hij z'n mannetje, zullen we maar zeggen. En een paar partijen hadden misschien toch in winst omgezet kunnen worden.

Zowel plaats als uitvoering van het toernooi vielen algemeen in de smaak en er zijn al voorzichtig plannen gesmeed om volgend jaar nog eens een bezoek aan de Elbe te brengen.

MN